

virke paa ham, men jeg faae, at det pressede af, uden i mindste Maade at røre ham. Naar Menighedens Klager forblive upaaagtede, naar de mindre Dplyste behandles paa denne Maade, da troer jeg, at det tilsidst vil komme saavidt, at Sagen vil tage en Ende med Forførdelse. Der, hvor jeg er kjendt, veed jeg saaledes, at naar man vil røre sig en lille Smule og Præsten begynder at træde op, saa hører man rundtomkring, nu vilde de forvirre os, de gjøre det kun for at bevare deres Herfermagt og derfor gnistre og flamme de. Det er en Sandhed, hvad jeg udtaler; jeg har erfaret det overalt, det er gyseligt, hvor det lyder overalt.

Den ærede Cultusminister udtalte, at han ikke kunde gaae ind paa dette Forslag, men jeg haaber han gjør det, da det dog er et lille Fremskridt. Jeg troer forøvrigt, at dersom han vilde udstede et Circulaire om, at de Menigheder, som vare misfornøiede med deres Præster, skulde desangaaende gjøre Indberetninger til ham, da troer jeg, at det vilde frugte mere; saasnart man har en Minister, Folket glæder sig over, hører man næsten et Namaskrig fra Præsterne, og det har mange Steder gjort et saa stort Indtryk paa Menighederne, at de ikke vilde høre Præsten. Dersom et saadant Circulaire kom ud, saa troer jeg, at det vilde hjælpe paa mange uføllelige Præster, som ere imod den Frihed, som Folket glæder sig over. Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig.

Lindahl: Da det foreliggende Lovforslag gaaer ud fra den Forudsætning, at Menighederne virkelig vilde være istand til fyldestgjørende at udøve den Ralbsret, som Lovforslaget paa en Maade indrømmer dem, yttrede jeg i mit Foredrag igaar i Mødsætning dertil, at ligesom der gives enkelte Præster, som ikke fortjene Agtelse af den Menighed, for hvilken de skulle virke, saaledes troede jeg ubetinget ogsaa, at der gives enkelte Menigheder, som førte et løst og ligegyldigt kristeligt Liv. (S. N. Hansen: Nei!) So, det erklærede jeg, og den Mening fastholder jeg frimodig ligeoverfor de Andres Mening; jeg erklærede, at de betragtede det kristelige Samliv som et traditionelt Maskineri, idet de vare ligegyldige og ikke sør-

gebe for et sandt kristeligt Liv i Menighederne. At jeg udtalte mig saaledes, kan ikke være fornærmeligt mod de Enkelte, der naturligviis, Gud være lovet! findes af kristelige Medlemmer i hver enkelt Menighed, men det er klart, at Majoriteten i en Menighed giver den sin Charakter og sit Præg, og det var mod denne den større Mæskes Præg og Charakter i Menighederne, jeg udtalte mig. Jeg troer saaledes, at der aldeles ikke fra det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. N. Hansen) behøves en Ralbs til Orden af min Ytring; den er begrundet, fordi den ikke er rettet mod de enkelte Medlemmer af en Menighed, der føre et kristeligt Liv, men mod dem, som give saadanne ligegyldige Menigheder deres Præg og deres Charakter. Idet jeg dernæst gik over til at indrømme, at der gives Præster, som fortjente at afsættes, fordi de ikke førte et Liv, der fremmede den kristelige Sands i Menigheden og tjente til Menighedens Opbyggelse, tilføiede jeg, før jeg gik over til udtrykkelig at fremsætte det Forslag, som jeg troede burde gjøres i den Retning, at jeg troede, at i mange Tilfælde, hvor Menighederne vare saa uheldig stillede, vilde de ved en forsøgt Energi og en Benyttelse af de offentlige Midler, som nu staae til Menighedernes Raadighed — deels ved at afholde sig fra at gaae til Guds Huus og høre Prædikener, som ikke ere opbyggelige for dem, deels ved, hvad jeg ikke berørte, men som dog ligger lige for Haanden, at benytte sig af Pressen, hvilket de nu kunne gjøre i en langt høiere Grad end tidligere, ved altsaa vedholdende at føre Klage paa rette Sted og paa rette Maade — vinde Seir over det Forshold, som fandt Sted. Men jeg blev dog langtfra staaende derved, jeg fremsatte en meget indstændig Opfordring til den ærede Cultusminister om at overveie, hvorvidt ikke den Idee, der er fremsat af det ærede fraværende Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad), medens han var Cultusminister, i det af ham udarbejdede Forslag til en Kirkeforsatning, kunde udarbejdes til et selvstændigt Forslag derhen, at der kunde dannes en Enhverdomstol af et lige Antal Bøgmænd- og kirkelige Medlemmer, med Biskoppen som Overhoved, hvor saadanne Sager kunde finde den